

Den nye skattereformen

Viktige deler av skattereformen begynner å ta form. Når det gjelder aksjeselskaper, er det særlig Aksjonærmodellen og Fritaksmetoden som er av størst interesse.

Aksjonærmodellen

Regjeringens forslag til utbyttebeskatning kalles aksjonærmodellen. I korthet innebærer det at aksjeinntekter (aksjeutbytte og aksjegevinster) som overstiger en beregnet såkalt risikofri rente, skal skattlegges med 28 % på aksjonærens hånd. Det beløpet som tilsvarer den risikofrie renten er skattefritt for aksjonæren. Dette beløp kalles «skjermingsfradraget».

Den risikofrie renten fastsettes av regjeringen. Den er nå foreslått lik gjennomsnittlig rente etter skatt på statsobligasjoner med fem års løpetid. Det vil i praksis si ca. 3 % for tiden.

Fritaksmetoden

For aksjeinntekter mellom aksjeselskaper foreslår regjeringen å innføre fritaksmetoden. Metoden innebærer at aksjeutbytte og aksjegevinster som et selskap får, skal være fritatt for beskatning. På denne måte unngås kjedebeskatning ved at samme aksjeutbytte skattlegges to ganger – både hos selskapet som mottar aksjeutbytte og senere hos aksjonæren (selskapet) når utbyttet deles ut til den personlige aksjonær. Fritaksmetoden skal gjelde for aksjeutbytte mottatt 1. januar 2004 eller senere og for aksjegevinster og tap som er realisert etter 26. mars 2004 eller senere.

Nytt om aksjebeskatning

Fra og med 1. januar 2005 er den såkalte delingsmodellen bortfalt når det gjelder aksjeselskaper. Det innebærer at inntekter (utover skjermingsfradraget) som oppbæres fra aksjeselskaper kun skal beskattes med 28 %. Skattemyn-

dighetene har varslet at de vil kreve at de som arbeider i eget AS må ta ut en markedsmessig lønn, dvs. at ikke alt kan tas ut i form av utbytte. Det ligger imidlertid et betydelig spillerom i forhold til hva som anses som markedslønn.

For dem som har inntekter som overstiger det som «må» tas ut, vil aksjeselskapet – som tidligere – kunne virke som pensjons- eller sparekasse, idet man kan utsette beskatningen av det overskuddet som blir igjen i selskapet.

Bruk av aksjeselskapet til å investere i f.eks. aksjer, kan være gunstig, da inntekter fra aksjeselskap (utbytte og gevinster) ikke er skattepliktig for selskapet, jf. fritaksmetoden. Ser man aksjeselskap og aksjonær under ett blir beskatningen slik:

Overskudd AS	100
Skatt	28
Tilbakeholdt overskudd	72
Utbytte til aksjonær	72
Skatt hos aksjonær (28 % av 72)	20,16
Tilbake	51,84

Det innebærer at effektiv skatt utgjør 48,16 % for skattyter og aksjonær under ett, forutsatt at hele overskuddet blir tatt ut. Vi har da sett bort fra skjermingsfradraget. Hvis f.eks. 40 % av overskuddet tas ut som lønn, vil beskatningen bli:

Overskudd før lønn	100
Lønn	40
Arbeidsgiveravgift	5,64
Skattegrunnlag	54,36
Skatt	15,22

Skatt hos lønnstaker, forutsatt at grensen for toppskatt ikke nås, vil utgjøre 35,8 % av de 40 dvs. 14,32. I dette eksempelet vil da effektiv beskatning inkludert arbeidsgiveravgift utgjøre 5,64 + 15,22 + 14,32 dvs. 35,18 %.

Mange velger å ta ut inntekter opp til 6 G (ca. kr 350 000) som gir maksimalt grunnlag for sykepenger og pensjonspoeng.

Enkeltpersonforetak – selvstendig næringsdrivende

Da det er foreslått at virksomheter som drives i form av enkeltpersonforetak skal beskattes for overskuddet, uavhengig av om overskuddet tas ut eller ikke, vil hele overskuddet inngå i grunnlaget for fastsettelse av toppskatt og trygdeavgift (som tidligere).

Effektiv beskatning på inntekter som overstiger kr 400 000 vil da bli 28 + 10,7 + 12 = 50,7 % som øker til 54,2 % når inntekten overstiger kr 800 000.

Det er imidlertid foreslått en skjermingsrente som skal være noe høyere enn den som gjelder for AS etc. Det er fortsatt mye som er uavklart vedrørende beskatning av næringsdrivende, og vi vil derfor komme tilbake med mer informasjon på et senere tidspunkt.

Goodwillbeskatning

I forbindelse med salg av goodwill, er det viktig å merke seg at gevinsten fra og med år 2006 er foreslått undergitt ordinær beskatning – ikke 28 % som i dag. Det betyr blant annet at næringsdrivende som har en uavskrevet goodwillsaldo, bør ta hele denne til inntekt i 2005. Dersom du har tenkt å selge din virksomhet til eget AS eller til andre, bør dette skje i løpet av 2005 forutsatt at du vil realisere gevinst på betalt eller egenutviklet goodwill.

Når det gjelder *formuesbeskatningen*, skal all formue i AS settes til 65 % av børsverdien eller 65 % av salgsværdien for ikke-børsnoterte aksjer.

Dersom man utelukkende vurderer de skattemessige sidene, vil AS-formen være gunstig, da den utvilsomt vil gi mindre skatt ved fornuftig tilpasning.

Hvis AS stiftes og meldes Foretaksregisteret før 1. juli, vil skattefri omdannelse kunne skje med virkning for 2005.

*Knut S. Kjølstad
advokat, NTF*